

Ersättningsrapport 2021

INLEDNING

Systembolaget är ett statligt ägt bolag. Vår vision är ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada. Visionen ska vi nå genom vårt uppdrag: Att med ensamrätt och med ansvar och god service, sälja alkoholdrycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar. Systembolaget finns till för alla i Sverige och vårt syfte är att begränsa alkoholens skadeverkningar i samhället.

Ägarens styrning sker utifrån ett antal uppdragsmål och ekonomiska mål. Uppdragsmålen mäts utifrån Nöjd Kund Index, Alkoholindex, den totala alkoholkonsumtionen i Sverige och Systembolagets konsumtionsandel av denna. De ekonomiska målen utgörs av krav på soliditet, avkastning på eget kapital, kostnadseffektivitet och utdelning.

I Systembolagets arbete är våra medarbetare vår viktigaste resurs. Systembolaget vill att alla medarbetare presterar fullt ut i sitt bästa jag, i linje med våra mål och visioner. Det uppnår vi på Systembolaget genom att inspirera till engagemang och därmed till goda prestationer. Det handlar om att uppfylla förväntningar, ha tydliga mål och riktlinjer. Ett framgångsrikt genomförande av Systembolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhet, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Systembolaget kan erbjuda konkurrenskraftig tillika väl avvägd ersättning.

Denna rapport beskriver hur riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare för Systembolaget AB, antagna av årsstämman 2021, tillämpades under år 2021. Rapporten innehåller även information om ersättning till verkställande direktören och företagsledningen. Rapporten har upprättats i enlighet med aktiebolagslagen och Kollegiet för svensk bolagsstyrning Regler om ersättningar till ledande befattningshavare och om incitamentsprogram. Ytterligare information om ersättningar till ledande befattningshavare finns i not 6 (Medarbetare) på sidorna 85-90 i Systembolagets Ansvarsredovisning för 2021. Information om ersättningsutskottets arbete under 2021 finns i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 61-72 i Systembolagets Ansvarsredovisning 2021. Styrelsearvode omfattas inte av denna rapport utan beslutas årligen av årsstämman och redovisas i not 6 på sidan 86 i Systembolagets Ansvarsredovisning 2021.

VIKTIGA HÄNDELSER 2021

Avdelningsdirektör Strategi & Erbjudande, Gustav Lovén har varit föräldraledig under del av år 2021, under Gustav Lovéns frånvaro har avdelningsdirektör E-handel, Tobias Frohm, verkat som Gustavs ersättare.

Avdelningsdirektör Ekonomi & Administration, Charlotte Hansson har avslutat sin anställning på Systembolaget den 10 december 2021. Enhetschef Controlling Frida Roswall har tillträtt som tillförordnad avdelningsdirektör fram tills Merlin Poljak tillträder sin tjänst som avdelningsdirektör på Ekonomi & Administration i maj 2022.

FINANSIELL STÄLLNING

Systembolagets försäljning har ökat under 2021 och ackumulerat för året uppgick intäkterna till 38 120 (36 737) miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med fyra procent. Försäljningsvolymen ökade under samma period med en procent. Att intäkterna ökar mer än försäljningsvolymen är relaterat till att kunderna köper produkter i ett dyrare segment.

Rörelseresultatet för året uppgick till 428 (542) miljoner kronor. Det lägre rörelseresultatet beror framförallt på ökade personalkostnader kopplade till en ökad volym både för butik och depå.

Avkastning på eget kapital ska enligt ägaranvisningen över tid motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av 7 procentenheter, vilket per den sista december motsvarar 7 procent. Avkastningen på eget kapital uppgick per den sista december rullande 12 månader till 22 (28) procent.

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent. Per den sista december uppgick soliditeten till 22 (26) procent.

För mer information om finansiell ställning samt icke-finansiella nyckeltal, se Systembolagets Ansvarsredovisning 2021.

FÖRETAGSLEDNING

Systembolagets företagsledning består av verkställande direktören samt ytterligare nio personer.

FÖRETAGSLEDNING	År	Fast ersättning				Rörlig ersättning	Total ersättning	Andel fast ersättning
		Fast lön	Arvodet	Förmåner ¹	Pension			
Magdalena Gerger, Verkställande direktör	2021	5 382	—	106	1 565	—	7 053	100%
	2020	5 106	—	41	1 542	—	6 689	100%
Chatarina Eriksson, HR-direktör	2021	1 933	—	113	597	—	2 643	100%
	2020	1 872	—	104	564	—	2 540	100%
Tobias Frohm, Direktör E-handel ²	2021	2 932	—	104	935	—	3 971	100%
	2020	2 539	—	93	844	—	3 476	100%
Charlotte Hansson, Ekonomidirektör t.o.m 2021-12-10	2021	3 010	—	74	792	—	3 876	100%
	2020	2 868	—	70	747	—	3 685	100%
Hans Jungland, Försäljningsdirektör	2021	2 804	—	113	936	—	3 853	100%
	2020	2 679	—	109	988	—	3 776	100%
Eva Listi, IT-direktör	2021	2 536	—	115	850	—	3 501	100%
	2020	2 397	—	106	818	—	3 321	100%
Gustav Lovén, Direktör Strategi & Erbjudande ²	2021	1 077	—	69	145	—	1 291	100%
	2020	1 713	—	52	386	—	2 151	100%
Sara Norell Murberger, Direktör Sortiment, Inköp och varuförsörjning	2021	2 542	—	112	855	—	3 509	100%
	2020	2 447	—	71	953	—	3 471	100%
Frida Roswall, tf Ekonomidirektör fr.o.m 2021-12-13	2021	72	—	0	5	—	77	100%
	2020	—	—	—	—	—	—	—
Malin Sandquist, Direktör Bolag & Samhälle	2021	2 493	—	74	620	—	3 187	100%
	2020	2 426	—	75	600	—	3 101	100%
Kristina Stutterheim, Kommunikationsdirektör	2021	2 012	—	4	472	—	2 488	100%
	2020	1 938	—	30	430	—	2 398	100%

1) Förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring och lunch

2) Gustav Lovén har varit föräldraledig under delar av 2021. Tobias Frohm har då verkat som Gustavs ersättare.

Årlig förändring ersättning till Verkställande direktör	Not	2017 vs 2016	2018 vs. 2017	2019 vs. 2018	2020 vs. 2019	2021 vs. 2020	2021
Magdalena Gerger, Verkställande direktör (TSEK)		+293 (5%)	+244 (4%)	+217 (3%)	+147 (2%)	+364 (5%)	7 053
Finansiella nyckeltal	1						
Rörelseresultat (MSEK)		+53 (24%)	-43 (-16%)	+2 (1%)	+313 (137%)	-114 (-21%)	428
Årets resultat (MSEK)		-7 (-2%)	-102 (-36%)	+60 (33%)	+231 (96%)	-95 (-20%)	376
Avkastning på eget kapital (%)		-4%	-34%	36%	80%	-23%	22%
Soliditet (%)		-1%	-8%	1%	2%	-16%	22%
Icke-finansiella nyckeltal	1						
Nöjd Kund Index (NKI) (%)		0%	0%	1%	-4%	-1%	81%
Alkoholindex (%)		0%	0%	0%	1%	-4%	61%
Alkoholkonsumtion (liter)	2	0%	-2%	-1%	-2%	-	-
Systembolagets konsumtionsandel (%)	2	0%	4%	2%	14%	-	-
Genomsnittlig ersättning heltidsanställd, övriga anställda							
Heltidsanställd Systembolaget AB (TSEK)	3	3%	2%	3%	1%	4%	377

- 1) För ytterligare analys av finansiella och icke-finansiella nyckeltal, se Systembolagets ansvarsredovisning 2021.
- 2) Nyckeltalet redovisas med ett års eftersläpning
- 3) Systembolaget har två löneavtal, ett med Unionen och ett med Akademikerförbunden, bägge avtalen prölongerade under 2020 till och med 30 november 2020, vilket påverkar jämförelsen 2020-2019.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING OCH ANDRA ANSTÄLLNINGSVILLKOR FÖR LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Systembolaget följer såväl de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som bolaget antagit på årsstämman som regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Systembolaget följer också Kodens principer för fastställande av ersättning till ledande befattningshavare genom att beslut om sådana ersättningar fastställs genom formaliserade och transparenta processer.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Ersättningen ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Dessa kriterier ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Ersättningen till ledande befattningshavare får bestå av följande komponenter: fast grundlön, avgångsvederlag, pensionsförmåner och övriga förmåner. Inga former av rörlig lön får förekomma.

Pensionsförmånen följer en på Systembolaget tillämpad kollektiv pensionsplan och premien bestäms av den kollektiva pensionsplanens villkor. En utökning av den kollektiva pensionsplanen tillämpas på ersättning över en viss nivå och pensionsförmånen är då avgiftsbestämd med en avgift om högst 30 procent av överskjutande lönedel.

Övriga förmåner får innefatta bl.a. förmånsbil enligt Systembolagets vid varje tillfälle gällande policy och sjukförsäkringsförmån. Övriga förmåner uppgår till högst 10% av den fasta årliga grundlönen. Ersättning vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom ska följa villkor i tillämpat kollektivavtal.

BESLUTSPROCESS FÖR ATT FASTSTÄLLA ERSÄTTNING

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott vars ledamöter är oberoende i förhållande till Systembolaget och bolagsledningen. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Styrelsen ska årligen upprätta förslag till nya riktlinjer och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Ersättningsutskottet ska följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer inom Systembolaget. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman.

Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte verkställande direktör eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

FÖRÄNDRINGAR I RIKTLINJERNA

Inga förändringar har gjorts i framtagna riktlinjer under 2021.

AVVIKELSE FRÅN PRINCIPERNA RESPEKTIVE RIKTLINJERNA

Inga avsteg har gjorts under 2021 från regeringens principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Avsteg har heller inte gjorts från de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som bolaget antagit på årsstämman.